

DOSSIER DE LA COMPANYIA DE TEATRE BRUIXES DE DOL

La companyia es constituí pels volts de novembre de 1978 entorn d'un projecte concret, el muntatge de *La sala de les nines*, a partir de contes de Mercè Rodoreda, encara que el projecte de constitució d'una companyia amb unes característiques determinades es remunta al començament del 1978.

Amb aquest muntatge la companyia es presentà a la I Campanya Teatral organitzada per l'Obra Cultural de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, "la Caixa", mitjançant un concurs en què varen participar cinquanta-dos projectes de muntatge, d'entre els quals el jurat va escollir, finalment, vint, i, més tard, en la fase de visualització dels espectacles, en va seleccionar sis. Aquests projectes foren els que van dur a terme la campanya prevista. L'estrena oficial es va fer al Teatre Romea de Barcelona, el 4 de juny de 1979, i es realitzaren representacions arreu del Principat.

Pel juliol del 1979, després d'una entrevista amb Mercè Rodoreda, l'autora ens oferí un text teatral, escrit ja feia anys i, a més a més, inèdit, que va revisar per a nosaltres, i ens el va enviar el mes següent, sota el títol de *L'Hostal de les Tres Camèlies*.

Els trets generals de l'obra giren entorn d'un recull de contes de Mercè Rodoreda. Ara bé, el text no es correspon exactament amb els contes; per tant, n'és una adaptació. Per tal de donar unitat temàtica i d'acció a tota l'obra vàrem escollir el conte de Mercè Rodoreda, *La sala de les nines*, escrit precisament en homenatge a la novel·la de *Bearn*, de Llorenç Villalonga, i per això vàrem anomenar l'espectacle amb el títol d'aquest conte.

Els criteris de selecció d'aquestes narracions no es deuen, naturalment, a l'atzar; ni a un criteri capriciós, sinó que:

a) N'hem hagut d'escollir només uns quants de tots els que hauríem volgut incloure-hi, per raons òbvies de temps cronològics del muntatge.

b) S'han escollit aquells contes, l'argument dels quals gira entorn, en tots els casos, de les relacions entre l'home i la dona des del punt de vista femení; llavors, l'ordenació dels contes és un encadenament de personatges femenins, com a centre entorn del qual giravolta la història. Aquesta és la primera raó que hem tingut en compte per establir el lligam argumental de l'obra.

La Carme Arnau amb aquestes paraules que transcrivim i que ens varen servir de programa de presentació ens dona una visió global molt encertada en el resultat de l'espectacle.

Araceli Bruch en una escena de La sala de les nines, espectacle basat en contes de Mercè Rodoreda a càrrec de la Companyia Bruixes de Dol, dins la I Campaña de Teatre de l'Obra Cultural de La Caixa de Pensions que es va poder veure al Teatre Romea del 18 de maig al 6 de juny de 1979.

La sala de les nines

Muntatge sobre uns contes de Mercè Rodoreda de la Companyia Bruixes de Dol de Barcelona

Carme Arnau

Gràcies a *La sala de les nines* les heroïnes de Mercè Rodoreda obtenen un dol del qual sempre, des del món clos del llibre, havien sospitat: el de la paraula; i de fet el seu mitjà d'expressió literari és el domini de l'escriptura parlada, mitjançant la qual ens expliquen llur vides, sovint marcades pel sofriment, de vegades per un somni alliberador. I un cop expressada oralment, gràcies a la màgia del teatre, ens adonem, més encara que amb la lectura, de la gran força d'aquesta paraula, d'aquest llenguatge, carregat de dites populars expressives i sovint divertides o d'un intens i punyent lirisme, i que té el poder de crear la vida; la vida sempre de dones —protagonistes absolutes de Mercè Rodoreda— de les més variades condicions socials i característiques, tota una galeria de personatges femenins. Així, la innocència de Zerafina sorgeix amb la seva paraula *papizzota*, o la marginació de la mainadera en la conversa, lleument ressentida, que manté amb el seu mut interlocutor, l'infant de qui té cura, o el serè equilibri assolit per la protagonista de *La sang* després d'haver superat el fracàs del seu matrimoni, o el tancament en la pròpia soledat de la protagonista de *La pluja*, que no vol tornar a sofrir per culpa d'un home i decideix «florir» solitàriament. Però de vegades la paraula s'omple, gràcies

La sala de les nines, adaptació de contes de Mercè Rodoreda.
Companyia Bruixes de Dol.
Teatre Romea, 1979.

als innombrables poders de la imaginació, de ressons màgics, com passa a la dona que es creu una bruixa, i pot, finalment, aparèixer la metamorfosi sempre colpidora en un món dominat per un racionalisme ben sovint opressor; i és l'últim cas el de *La salamandra*.

Però essencialment el que fan tots els personatges és monologar; perquè per a ells és més important l'expressió de llur pròpia intimitat que no pas la comunicació amb un possible interlocutor. Així expressa Mercè Rodoreda la incomunicació radical que presideix les relacions humanes i la profunda soledat de l'home en el món. I com a encertat *leitmotiv* de la representació d'aquests contes hi ha *La sala de les nines*, on assistim al joc aparentment infantil del jove Bearn, que té cura amb amor de les seves nines i s'aferra, així, a una infantesa que és, segons es desprèn de l'obra de Mercè Rodoreda, l'únic moment de felicitat de la vida humana. Una infantesa que el jove Bearn no vol abandonar de cap manera i per això juga tenaçment amb les seves nines, mentre les dones, sempre solitàries, parlen i parlen.

Acte del jurat de la Campanya de Teatre de l'Obra Cultural de "la Caixa"

El Jurat de la I Campanya de Teatre de l'Obra Cultural de la Caixa, format pels senyors Hermann Bonnín, Joan Josep Cuesta, Xavier Fàbregas, Ricard Salvat, Lluís Solà, Jordi Teixidor i Joan Puig i Figueras, aquest últim actuant com a secretari, ha considerat que les obres més adients per a aquesta campanya són les sis següents, per ordre de representació:

Frank V, de F. Dürrenmatt, pel grup Xaloc del Teatre Casal de Mataró.

Les arrels, d'Arnold Wesker, pel grup La Persiana, de Barcelona.

L'oncle Vània, de Txèkhov, pel grup El Globus, de Terrassa.

La sala de les nines, sobre uns contes de Mercè Rodoreda, pel grup Bruixes de Dol, de Barcelona.

Fi de partida, de Samuel Beckett, pel grup La Gàbia, de Vic.

Víctor o els nens al poder, de Roger Vitrac, pel grup de Santiago Sans, de Barcelona.

Així mateix, el Jurat recomana que siguin preses en consideració, i estrenades a Barcelona, les dues obres següents, per ordre de representació:

Cavallers, cortesans i burgesos, muntatge poètic per Els Elfs, de Barcelona.

L'Espantu, de Francesc Castells, pel grup El Teatrí, d'Esparreguera.

Mataró, el Racó, 30 d'abril de 1979